

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

№ _____

**Професійний стандарт
„Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Керування землесосним плавучим несамохідним снарядом та забезпечення його справного технічного стану під час виконання робіт з розробки, транспортування та укладання ґрунту.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість	Розділ 07	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Клас	Підклас
8	833	8332
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують сільськогосподарські та інші пересувні установки	Робітники, що обслуговують установки для виконання земляних та подібних робіт

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда 8332

1.5. Професійна кваліфікація

Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом майстра зміни.

Може ставити завдання машиністу землесосного плавучого несамохідного снаряда нижчого розряду.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана з із шкідливими і важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (ЗІЗ), а також мийні та знешкоджувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда”.

Наявність сертифіката про проходження профілактичного наркологічного огляду. Первинний профілактичний наркологічний огляд проводиться перед прийняттям на роботу, а періодичний – не менш ніж один раз на два роки.

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (працевлаштування на роботу), а періодичний – один раз на п'ять років.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Наявність посвідчення про присвоєння групи з електробезпеки.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда”, 4 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у начальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка за професією „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” 5 розряду (водопродуктивність до 1000 куб. м/год) – наявність повної або базової загальної середньої, передвищої або вищої освіти.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка за професією „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” 5 розряду (водопродуктивність до 1000 куб. м/год) проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві або передвищої освіти або вищої освіти. Розряд присвоюється згідно з водопродуктивністю земснаряда.

Перепідготовка за професією „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” 6 розряду (водопродуктивність від 1000 куб. м/год до 2000 куб. м/год) проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві або передвищої освіти або вищої освіти. Розряд присвоюється згідно водопродуктивності земснаряда.

Перепідготовка за професією „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” 7 розряду (водопродуктивність земснаряда від 2000 куб. м/год до 4000 куб. м/год) проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві або передвищої освіти або вищої освіти. Розряд присвоюється згідно водопродуктивності земснаряда.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” 6 розряду (водопродуктивність земснаряда від 1000 куб. м/год до 2000 куб. м/год). Розряд присвоюється згідно водопродуктивності земснаряда.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст землесосного плавучого несамохідного снаряда” 7 розряду (водопродуктивність земснаряда від 2000 куб. м/год до 4000 куб. м/год). Розряд присвоюється згідно водопродуктивності земснаряда.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда

Щорічне спеціальне навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Закон України „Про охорону праці”.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Комітету по нагляду за охороною праці від 09.01.1998 р. № 4 „Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 р. за N 93/2533.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 р. № 15 „Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою” (із змінами).

Наказ державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду ”Про затвердження Правил охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом” від 18.03.2010 м № 61, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 3 червня 2010 року за № 356/17651.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.12.2013 р. № 966 “Про затвердження Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.02.2014 р. за № 327/25104.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.01.2015. р. № 20 “Про затвердження Правила охорони праці під час експлуатації хвостових і шламових господарств гірничорудних і нерудних підприємств”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.02.2015 р. № 127/26572.

Наказ Міністерства соціальної політики України „Про затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах” від 04.07.2019 р. № 1045, зареєстрований в Міністерстві юстиції України: 29.07.2019 р. за № 828/33799.

4. Загальні компетентності

Володіння професійною лексикою.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати у команді.

Здатність раціонально використовувати робочий час.

Здатність лаконічно та чітко передавати інформацію.

Здатність оперативно приймати рішення в межах професійної компетентності.

Здатність застосувати знання на практиці.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок і закінчення робіт	Здатність отримувати (передавати) інформацію при прийманні-здачі зміни	А1
		Здатність перевіряти справність та стан обладнання	А2
		Здатність вести робочу документацію при прийомі-здачі зміни	А3
		Здатність отримувати планово-змінні завдання від безпосереднього керівника	А4
		Здатність здійснювати проходження інструктажу з безпечного проведення робіт	А5
Б	Управління процесом розробки, транспортування та укладання ґрунту землесосним плавучим несамохідним снарядом	Здатність забезпечувати безперервний процес розробки, транспортування та укладання ґрунту	Б1
		Здатність управляти режимом роботи землесосного плавучого несамохідного снаряда	Б2
		Здатність керувати ґрунтозаборним та папильонажним пристроями	Б3
В	Огляд, технічне обслуговування та участь у ремонті землесосного плавучого несамохідного снаряда	Здатність обслуговувати механічне устаткування землесосного плавучого несамохідного снаряда	В1
		Здатність проводити ремонт землесосного плавучого несамохідного снаряда	В2
		Здатність проводити ремонт плавучого пульпопроводу	В3
Г	Дотримання норм та правил охорони праці	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі	Г1

		виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Г2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень що до охорони праці та промислової безпеки	Г3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Г4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Г5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використання індивідуальних та застосування колективних засобів захисту	Г6
Д	Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілим від нещасних випадків	Д1
		Здатність надавати першу домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків, від гострого захворювання, у випадку аварії	Д2
		Здатність транспортувати потерпілих до місця надання першої медичної допомоги	Д3
Е	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	Е1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	Е2
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	Е3

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
<p>А. Початок і закінчення робіт</p>	<p>A1 A2 A3 A4 A5</p>	<p>Землесосний плавучий несамохідний снаряд; робоча інструкція машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда (багера); нормативно-технічна документація, СОП; журнал прийому-здачі зміни машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда (багера); контрольно-вимірювальна, запірна апаратура, засоби пожежогасіння, інструменти і пристосування; план ліквідації аварії; засобів ліквідації аварії; системи осушення і затоплення трюмів.</p>	<p>А.3.1. Виробничо-технічну інструкцію машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда. А.3.2. Організацію безпечної роботи на ділянці. А.3.3. Нормативно-технічну документацію, СОП. А.3.4. Порядок ведення технологічної документації (журнал прийому-передачі зміни машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда (багера)). А.3.5. Оперативний журнал обліку роботи землесосного плавучого несамохідного снаряда. А.3.6. Наявність та розміщення засобів ліквідації аварії. А.3.7. Порядок дій при ліквідації аварії. А.3.8. Систему осушення і</p>	<p>А.У.1. Готувати робоче місце перед початком роботи. А.У.2. Проводити огляд основного, допоміжного обладнання, своєчасно виявляти несправності. А.У.3. Перевіряти стан огорожувальної техніки і працездатності засобів зв'язку, виробничої сигналізації та блокування. А.У.4. Використовувати спеціальний технологічний інструмент. А.У.5. Застосовувати засоби індивідуального захисту. А.У.6. Перевіряти справність та стан обладнання гідромеханізованого комплексу перед початком робіт. А.У.7. Перевіряти систему осушення і</p>

			затоплення трюмів.	затоплення трюмів. А.У.8. Проводити вимір глибин в зоні роботи землесосного плавучого несамохідного снаряда. А.У.9. Вести документацію обліку роботи та зупинки устаткування і землесосного плавучого несамохідного снаряда
Б. Управління процесом розробки, транспортування та укладання ґрунту землесосним плавучим несамохідним снарядом	Б1 Б2 Б3	Землесосний плавучий несамохідний снаряд; контрольно-вимірювальні прибори; амперметр; манометр; робоча інструкція машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда (багера), інструкція з охорони праці для машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда, що зайнятий перекачуванням шламу, технологічна карта з очистки технологічної ємності;	А.3.4. Порядок ведення технологічної документації (журнал прийому-передачі зміни машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда (багера). А.3.5. Оперативний журнал обліку роботи землесосного плавучого несамохідного снаряда. Б.3.1. Процес запуску землесосного плавучого несамохідного снаряда. Б.3.2. Значення показників контрольно-вимірювальних приборів. Б.3.3. Робочу інструкцію машиніста	А.У.9. Вести документацію обліку роботи та зупинки устаткування і землесосного плавучого несамохідного снаряда. Б.У.1. Керувати пусковим обладнанням. Б.У.2. Виконувати роботи з запуску та зупинки землесосного плавучого несамохідного снаряда. Б.У.3. Управляти головними двигунами та судовими технічними засобами Б.У.4. Керувати ґрунтозаборним та папільонажним пристроями.

		<p>схема робіт з розробки ґрунтів; приводи основних та допоміжних агрегатів; пульти управління агрегатами землесосного плавучого несамохідного снаряда; механічне обладнання</p>	<p>землесосного плавучого несамохідного снаряда (багера). Б.3.4. Інструкцію з охорони праці для машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда, що зайнятий перекачуванням шламу. Б.3.5. Технологічну карту з очистки технологічної ємності. Б.3.6. Схему робіт з розробки ґрунтів. Б.3.7. Технологію розробки ґрунтів. Б.3.8. Характеристику приводів основних та допоміжних агрегатів. Б.3.9. Характеристику механічного обладнання. Б.3.10. Агрегати спускування ґрунту. Б.3.11. Допустимі параметри глибини розробки ґрунту. Б.3.12. Характеристику папильонажних рамподійомних, кормових лебідок/ свайного апарату.</p>	<p>Б.У.5. Здійснювати запуск/ зупинку агрегата гідророзпушувача в роботу. Б.У.6. Визначати глибину знаходження грудозаборного пристрою в процесі роботи. Б.У.7. Контролювати швидкість переміщення землесосного плавучого несамохідного снаряда та товщини шара, що зрізається під час розробки ґрунту. Б.У.8. Контролювати консистенцію пульпи та завантаження всмоктуючого пульпопроводу та робочого рівня води. Б.У.9. Визначати висоту забою. Б.У.10. Управляти землесосним плавучим несамохідним снарядом згідно технології і схем розробки ґрунту. Б.У.11. Рівномірно заповнювати пульпопровід землесосного плавучого</p>
--	--	--	--	--

				<p>несамохідного снаряда. Б.У.12. Запобігати обвалу ґрунтів, які призводять до зриву вакууму на ґрунтовому насосі. Б.У.13. Перекидати якір. Б.У.14. Розшифровувати показання контрольно- вимірювальних приладів. Б.У.15. Заповнювати оперативний журнал обліку роботи та зупинки устаткування і землесосного плавучого несамохідного снаряда. Б.У.16. Забезпечувати оптимальний режим роботи землесосного плавучого несамохідного снаряда</p>
<p>В. Огляд, технічне обслуговуван ня та участь у ремонті землесосного плавучого несамохідног о снаряда</p>	<p>В1 В2 В3</p>	<p>Обладнання в зоні обслуговування землесосного плавучого несамохідного снаряда; технологічні карти виконання ремонтів (технічного обслуговування);</p>	<p>В.3.1. Технічну характеристику обладнання в зоні обслуговування землесосного плавучого несамохідного снаряда. В.3.2. Принцип дії землесосного плавучого несамохідного снаряда. В.3.3. Слюсарну справу.</p>	<p>В.У.1. Проводити виміри технологічних зазорів на устаткуванні та механізмах в рамках технічного обслуговування. В.У.2. Використовуват и слюсарний інструмент.</p>

		<p>слюсарний інструмент; механічний інструмент; електроінструмент.</p>	<p>В.3.4. Правила роботи з інструментами та обладнанням. В.3.5. Правила роботи з електроустаткуванням. В.3.6. Технологію виконання ремонтних робіт. В.3.7. Технологічну карту виконання ремонтів (технічного обслуговування).</p>	<p>В.У.3. Проводити ремонт плавучого пульпопроводу. В.У.4. Проводити ремонт палубних механізмів та пристроїв. В.У.5. Не допускати розморожування устаткування (взимку). В.У.6. Звільняти агрегати від води (взимку при низьких температурах). В.У.7. Користуватись пристроями спасання. В.У.8. Застосовувати засоби ліквідації аварії в аварійних ситуаціях. В.У.9. Проводити ліквідацію аварії у разі її виникнення.</p>
<p>Г. Дотримання правил з охорони праці</p>	<p>Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.</p>	<p>Г.3.1. Політику та мету підприємства в галузі охорони праці. Г.3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання</p>	<p>Г.У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведіння з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва. Г.У.2. Використовувати засоби</p>

			<p>робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця).</p> <p>Г.3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту.</p> <p>Г.3.4 Заходи з електробезпеки.</p> <p>Г.3.5. Заходи з пожежної безпеки.</p> <p>Г.3.6. Карту оцінки ризиків.</p> <p>Г.3.7. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійного інструменту.</p> <p>Г.3.8. Пожежонебезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту.</p> <p>Г.3.9. Позиції плану ліквідації аварій.</p> <p>Г.3.10. Вимоги законодавчих актів та внутрішньо корпоративних положень з охорони праці.</p> <p>Г.3.11. Вимоги положень нарядної системи.</p>	<p>колективного та індивідуального захисту.</p> <p>Г.У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно плану ліквідації аварій.</p> <p>Г.У.4. Використовувати первинні засоби пожежогасіння</p> <p>Г.У.5. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт.</p> <p>Г.У.6. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>Г.У.7. Виконувати положення Колективного договору підприємства</p> <p>Г.У.8. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт.</p> <p>Г.У.9. Проводити аналіз безпечного виконання робіт.</p>
--	--	--	---	---

			<p>Г.3.12. Правила внутрішнього трудового розпорядку.</p> <p>Г.3.13. Положення колективного договору підприємства</p>	
<p>Д. Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків</p>	<p>Д1 Д2 Д3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для машиніста землесосного плавучого несамохідного снаряда</p>	<p>Д.3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку аварії.</p> <p>Д.3.2. Місцезнаходження засобів для надання домедичної допомоги.</p> <p>Д.3.3. Порядок виклику швидкої допомоги, пожежної частини, номерів телефонів служб екстреного реагування.</p> <p>Д.3.4. Склад та застосування лікарських препаратів</p> <p>Д.3.5. Правила транспортування потерпілих при нещасних випадках</p>	<p>Д.У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків</p> <p>Д.У.2. Надавати першу домедичну допомогу потерпілим від різних видів травм (ураження електричним струмом, поранення, вивих, перелом, кровотеча, опік та ін.)</p> <p>Д.У.3. Транспортувати потерпілих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
<p>Е. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>Е1 Е2 Е3</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів ; тара для відходів.</p>	<p>Е.3.1. Політику підприємства в галузі охорони навколишнього середовища.</p> <p>Е.3.2. Цілі підприємства в галузі екології.</p> <p>Е.3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С,</p>	<p>Е.У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах.</p> <p>Е.У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>

			<p>Е.3.4. Положення системи менеджменту навколишнього середовища.</p> <p>Е.3.5. Вимоги законодавства в галузі охорони навколишнього середовища.</p> <p>Е.3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу.</p> <p>Е.3.7. Інструкцію з поводження з відходами.</p> <p>Е.3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів.</p> <p>Е.3.9. Закони України „Про відходи”, „Про охорону земель”.</p>	
--	--	--	--	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу "Федерація металургів України".

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту